

„Z PIASKOWNICY W WIELKI ŚWIAT”
scenariusz zajęć z cyklu: „W poszukiwaniu dobrych zasad”
dla dzieci z przedszkoli /6 lat/, szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej :

kwiecień - listopad 2012

- **Hasło zajęć:** Szacunek jest początkiem cnót, mądrość ich warunkiem” / Andre Comte Sponville , *Mały traktat o wielkich cnotach* /
- **Cele zajęć,** które przysły nam do głowy po przeczytaniu książki Grzegorza Kasdepke :

a/ integracja dzieci i młodzieży w czasie realizacji wspólnych działań o charakterze poznawczym i wychowawczym /wspólne poszukiwanie definicji „mądrości”/;

b/ przyswojenie wiedzy na temat wybranych krajów o ciekawej kulturze, odmiennych lub nieznanymi obyczajach /mądrość akceptacji/;

c/ kreowanie wyobraźni plastycznej /wyrażanie siebie przy pomocy rysowania lub budowania na piasku /dzieci młodsze/ lub przy pomocy techniki kolażu /młodzież/;

d/ kształtowanie umiejętności dostrzegania różnic między mądrością, a wiedzą, inteligencją lub sprytem /dyskusja z uczestnikami starszymi, z wykorzystaniem słów – kluczy np. konsekwencja, cwaniactwo, haker, terrorysta, zemsta, ból, strata, naukowiec, lekarz i in. Dzieci młodsze zapoznają się z problematyką konsekwencji, jako elementu mądrości, odpowiadając na pytania: „co się stanie gdy...”/;

e/ zachęcenie dzieci i młodzieży do poszerzania wiedzy pozaszkolnej i eksperymentów, które poprzez znajdowanie wiadomości i ciekawostek w czasie trwania zajęć, pozwolą na dzielenie się nimi z innymi i poszerzanie obszaru wiedzy /przystawowe „wyjście z piaskownicy”/;

Uwaga: W roku ubiegłym, dzieci rozmawiały w czasie zajęć o jednej z najważniejszych wartości jaką jest „szacunek”. W roku bieżącym zaproszone zostaną do dyskusji na temat „mądrości”.

Nowy projekt, którego częścią są zajęcia pozaszkolne, ma otworzyć uczestników na nowe możliwości zdobywania wiedzy o świecie zaczynając od miejsca znanego i bezpiecznego, przystawowej piaskownicy , zmierzając do nieznanego.

- **Miejsce zajęć:** Fundacja „Gębiczyn” – Park „Cztery Pory Roku”

- Przygotowanie terenu, materiałów i pomocy do zajęć, a także posiłku: godz. 7.00 - 9,30

- Przyjazd uczestników: godz. 9.30

- Prowadzenie zajęć : godz.9.30- 12,30

- Posiłek i czas wolny : od godz. 12.30

DZIAŁANIA:

1. Spotkanie w piaskownicy:

- zbiorowa fotografia uczestników /druk zdjęcia i wycinanie poszczególnych sylwetek, foliowanie – materiał potrzebny do zajęć plastycznych/

- rozmowa z uczestnikami na temat skojarzeń ze słowem „piaskownica”

- co można znaleźć w piaskownicy , czym może stać się piaskownica?... itp.

Prowadzący zapisuje skojarzenia, porządkuje wiedzę

- po co nam jest potrzebna wiedza? Co się stanie jeśli nie będziemy nic wiedzieć np. o Australii, Chinach, Holandii , Polski, a może Mongolii?

Prowadzący uzupełnia wypowiedzi, stawiając pytania uzupełniające, pozornie bez związku:

- co się stanie gdy zgasimy światło, wyjdziemy na deszcz bez parasola, włożymy letnie ubranie w zimie, pójdziemy spać bardzo późno, nie umyjemy zębów, skłamiemy rodzicom itp.

Prowadzący stara się uzyskać odpowiedzi dotyczące nie tylko bezpośrednich, ale przede wszystkim dalszych konsekwencji.

Cel działania: odniesienie do pytania po co potrzebna jest nam wiedza, min. o innych ludziach, rodzinie, społeczności lokalnej, własnej ojczyźnie, innym kraju..

Pytanie: - Czy dorośli lubią zabawy w piasku? Cel: zwrócenie uwagi na podobieństwa i różnice między dorosłymi i dziećmi /jak rozumieć powiedzenie, że niektórzy dorośli to duże dzieci?/

Prowadzący czyta dzieciom wstęp książki Grzegorza Kasdepke oraz życzenia od autora

Cel: zainteresowanie tematyką, zachęcenie do dalszych działań .

Losowanie krajów /kartoniki z nazwami ukryte w wiaderkach lub zakopane w piasku/

Uczestnicy dzielą się wiedzą lub tylko luźnymi skojarzeniami na temat wylosowanego kraju.

Prowadzący dokonuje prezentacji kraju, posiłkując się ilustracjami, przedmiotami związanymi z kulturą i obyczajami , fotografiami itp.

Uczestnicy dzielą się na II grupy zadaniowe:

I grupa :

A/ zabawy z pamięcią obrazową: hasła kluczowe, związane z poznawanym materiałem, wspólny obraz „rysowany” w piaskownicy lub /starsi/ sypany piaskiem na szkle pod hasłem; „JA w obcym miejscu”, z wykorzystaniem fotografii poszczególnych uczestników oraz innych materiałów zbieranych poza piaskownicą.

Cel: praca w bezpiecznym najbliższym otoczeniu /piaskownica-dom/ oraz konieczność wyjścia po doświadczenia i wiedzę /szkoła- plac zabaw, tipi; świat – las, ekspozycja rzeźb, ścieżka edukacyjna.

B/ Co kraj to obyczaj, czyli co to znaczy bon ton - prezentacja jednego wybranego hasła związanego z obyczajami - teatrzyk słów i gestów /dzieci młodsze/.

Test ze znajomości wyrazów obcych, prezentacja gaf i nietaktów w kontaktach z obcokrajowcami, konkurs na zaprezentowanie Polski wobec gości z innego kraju /młodzież/

II grupa:

Zwiedzanie ścieżki edukacyjnej i ekspozycji rzeźb /trening pamięci wzrokowej, zadanie ortograficzne oraz szukanie pytań, na które uczestnicy udzielają po drodze odpowiedzi /Przewodnik wybrany przez grupę zapisuje odpowiedzi/. Na końcu ścieżki uczestnicy odkrywają ukryty „skarb” /skarbem jest odpowiedź na 4 Bardzo Ważne Pytania/

Po wykonaniu zadań, następuje wymiana grup

UWAGA:

Zajęcia zrealizowane na terenie Parku „Cztery Pory Roku” pozwolą na realizację szczegółowych celów dydaktycznych i poznawczych:

- zapoznanie uczestników z ciekawym, zaskakującym pomysłem autora Grzegorza Kasdepke /piaskownica jako miejsce podróży z wyobraźnią/;
- poznanie ciekawostek i nowych informacji związanych z wylosowanym krajem;
- wzbogacanie skojarzeń, łączenie różnych rodzajów pamięci /wzrokowa, słuchowa, dotykowa/;
- integracja zmysłów;
- wdrażanie zasad savoir vivre /znalezienie definicji obco brzmiących zwrotów „savoir vivre”, „bon ton”/porównanie i granice norm przyjętych w Polsce w odniesieniu do innego kraju;
- konfrontacja wiedzy osób dorosłych z wiedzą dzieci i młodzieży /wiedza, a fantazja i wyobraźnia/
- stworzenie szansy na podróż do dalekiego świata przy pomocy wyobraźni, w tym: sposób wyrażania siebie w środowisku /zadanie plastyczne, kolaż z własną fotografią/. Do zadania zaproszeni są także uczestnicy warsztatów zawodowych CIS;
- rozbudzenie ciekawości poprzez wskazanie nieograniczonych możliwości poznawczych mózgu;
- stworzenie atmosfery zabawy edukacyjnej z wykorzystaniem zachowań, emocji uczestników;
- konfrontacja „gaf” i nietaktów popełnianych przez dorosłych wobec dzieci i dzieci wobec dorosłych;
- eliminowanie złych nawyków poprzez udział w grach, testach, konkursach.

Zakończenie zajęć:

- Posiłek przy ognisku w tipi
- Podsumowanie przez instruktorów zrealizowanych działań
- wybór najlepszej pracy plastycznej
- Pożegnanie z uczestnikami

Instruktorzy: Alina Wawrzyniak, Bogumiła Cybulska, Bogusława Chmielewska, Magdalena Napierała, Lidia Kaźmierczak, Dorota Skucińska oraz zaproszeni artyści plastycy .

Prace pomocnicze: uczestnicy CIS

Opracowanie scenariusza: Alina Wawrzyniak i Bogusława Cybulska.